

rexit. Et paraverat dicendi materiem de criminis foeditate; sed quo tempore suggestum ascendebat, omnino immutavit propositum, et morientem peccatorem descripsit iis coloribus, ut salutaris admodum pavor omnes animos occupaverit. Qui Sacris eo in loco praeerat, nefariis ad hoc tempus moribus vixerat, nec saltem cautus commisso sibi gregi suam vivendi licentiam celari curaverat; Gomezio autem dicente, tantopere concussus est, ut ad ejus pedes adhuc in suggestu festinaverit; de vita emendanda multus, et palam dixerit; quod malo exemplo fuerat, veniam ab adstantibus postulaverit; apud Gomezium anteactae vitae seriem deposuerit, animumque sacra poenitentia deterserit; vitam omnino aliam ab ea concione ad postremum usque spiritum instituerit; nec unquam, quo tempore superfuit, octavo quoque die litteras dare Gomezio cessaverit, ipsumque certiozem facere de sui animi motibus universis.

Alibi etiam Sacrorum Minister, cui fuerat diuturna vitae series in criminum volutabro; cunctas animi sordes ingenti dolore apud Gomezium purgavit; Divinis commentationibus totos octo dies, ipso duce, ac doctore vacavit; tacitus adivit Pontificem, et muneri renuntiavit, id causatus: male se posse conscientias eorum regere, apud quos ipse sibi dissolutis moribus publicam infamiam captaverat. Pontifex vero ex Gomezii consilio negavit oportere, ut ab officio recederet; quin imo consentaneum esse duxit, ut, ubi pessimi

exem.

exempli fuerat, ibi recantatis criminibus, potissima cura saluti animorum intenderet. Mensem totum duravit Gomezius in lustranda, et patientissime excolenda ditone illius Parochi; a quo mense incredibilis ibi extitit morum commutatio. Et Parochus quidem, qui postmodum insigni floruit vitae sanctimonia, praedicare nunquam sinebat Gomezii verborum efficaciam; cuius opera grex ille suus ab ea aetate Christo conciliatus, et Divino igne veluti recusus, eo vitae inculptae devenerat, ut, qui casu illac transirent, quamsimillimam Ecclesiae primaevae imaginem mirarentur. Ab eo tempore praecipua fuit cura Emeritensium Pontificum, quoties aut fato concederet, aut alio promoveretur, qui Sacrorum ibi erat Minister; novum eligere, qui spectabilis inprimis esset probitate, doctrina, et morum gravitate; ne offenderet delicatam earum gentium conscientiam, et sanctissimum tenorem, quo instar familiae religiosae legibus constitutae vivebant. Ter Gomezius redivit ad populum istum sibi charissimum, cuius revocatio ad salutem peculiarissimis ab se fuerat comparata sudoribus: et hanc trinam excursionem cum postea memorabat, nec umbram peccati se invenisse in exceptis ibi confessionibus, palam testabatur. Et ne uno utamur Gomezii testimonio, palam praedicabatur ab universis in Jucatania, vicum illum felicissimum mirabili virtute florescere supra quam vulgo fert, in turba qualibet multorum, ratio mortalitatis.

Nec modice jovit ad harum excursionum fructum augendum, quod quotidianae jactabantur Gomezii vaticinationes, et ostenta: plura enim praenuntiare ferebatur et absentia, et futura, et quae in arcanis intimis homines reservabant. Ex immenso ejusmodi rerum cumulo strictim, et cursim perpauca congeremus; quoniam ex operis instituto studemus brevitati. Salpae in Tabaschis altero die ab sacris inceptis concionibus, famulum viae comitem summo mane vocat, imperatque, ut paret omnia, quae vaticini erant, tanquam essent continuo profecturi; quo monito, in templum de more contendit. Neglexit famulus imperium exequi; sed nondum mane adulto, ecce horribilis pavor a flammarum crepitu, et exundantis ignis fragore: ardebant enim Parochi aedes, apud quem Gomezii diversabatur. Post restinctas flammam modico aedium detrimento, incolum autem Gomezii supellectili; publice objurgavit hic famulum, quod non obtemperasset; cum vero interrogaretur, num praesciisset incendium? modesto respondit: *Nesciebam certe incendium; sed nescio qua de causa nonnihil calamitatis venturum odorabar.* In eodem pago tres adolescentes germani fratres, honesto loco nati, cum quadam die, sacrarum concionum tempore, rusticatum, convivatam, tripudiatam contendissent; postridie Gomezii ad poenitentiae tribunal immenso populo circumdatus, adolescentium eorum Matrem conspexit, quam nec facie (ut fertur) ante noverat; et nutu ad se vocatam, clam inter-

terrogavit, ubinam ejus filii diem hesternam transegissent? Quae cum attonita, et filiorum licentiam dolens, rem totam fateretur; At, inquit Gomezii, *ab liberiori educatione tibi magna ex parte imputa dissolutos ipsorum mores: propterea paratum, oportet, habeas animum ad aeternas perferendas; futurum est enim, ut primus huc atque huc ab equo praereptus occidat, alter cornu tauri petitus, tertius mucrone confossus.* Quod primi, et secundi est, tam solemnem vaticinii fidem liberavit eventus; cum vero Emerita Socii depulsi sunt, supererat tertius; et si ad haec tempora supersit, Numen obsecramus, ut vaticinium ea parte fuerit instar praenuntiatae ruinae Ninivitis. Cundoacani, qui Tabaschi pagus est, gravi morbo decumbebat vir quidam ex primariis ibi gentium, cui cognomen Palacius; Gomezii autem ad populum in Templo cum diceret, repente abrumpens orationem: *Deo commendemus,* ait, *Palacii animam,* quae certe in eo puncto temporis a corpore abierat. Alibi postquam ingenti, ut solebat, contentione, atque animi ardore dixerat, e suggestu descendit; et casu intuens obvium hominem, ad populum se convertit, manum ostentans Christi simulacrum, nec ulla personae designatione, iterum elata voce in haec irruit: *Quousque tandem in flagitiorum coeno decumbes? Ecce jam septennis, contempta, et derelicta conjugem, moecharis.* Idque generis alia enuntiavit crimina, quasi alicujus flagitiosam vitam describeret. Vix autem loqui cessaverat, ad ejus pe-

des provolvitur idem ille homo, quem, e suggestu cum descenderet, casu conspexerat; et qui sordes animi sui purgari efflagitans: *Omni- no, inquit, mea crimina haec sunt, in quae modo intuebas; nullum praetermisisti, nullum non aperuisti: unde nihil ultra est, quod tibi pro sacra poenitentia manifestem.* In parvulo vico Emeritensis jurisdictionis concionabatur sub dio Gomezium, quoniam populi multitudinem capere templum non poterat; cum repente turbati, qui aderant, et tantum non dare se fugae animadvertit. Rogavit illico, quid rei esset? Cumque respondissent, rabidi Tauri mugitus exaudiri, qui per eos dies non levia damna pagani importaverat; obfirmata voce Gomezium: *Nemo vestrum, ait, e loco decedat; nec enim aut in praesenti, aut unquam in posterum ab isto tauro jacturam habebitis.* Interea furens bellua jam proxime irrumpebat in multitudinem; sed Gomezium Christi nomine, quem manu gestabat, venienti imperavit, ut gradum sisteret. Visa est audire vocem, repente constitit, humi procubuit; et soluta demum concione, jussa in saltus abire, ubi neminem offenderet, nusquam amplius comparuit. Non ignoramus potuisse belluam expavescere, ac veluti stupefieri ad numerosum conventum; nec ultra in locum rediisse, quoniam aut morbus natura cessaverit, aut illa tandem per avios montes decubuerit. Sed instar ostenti nobis est, eam fuisse Gomezium dicentis auctoritatem, quae continere in loco potuerit trepidantem pavore multitudinem,

ex omni sexu, atque aetate conflata. Quidquid fuerit de hujus eventus natura, nihil illo aut magis vulgatum per universam Provinciam, aut magis confirmatum luculentissimis testimoniis. Profecturum Gomezium ex uno in alterum pagum, ubi diem praefixerat pro sacris concionibus occipiendis, nemo erat, qui auderet comitari; quoniam timebant omnes a coelo nubibus obducto, a vento immaniter concitato, a fulgetris, et tonitruis: promittit ille, fore, ut sint immunes ab imbris; fidem praestant; consuetum agmen instituitur; pago exeunt, in quem illico pluvia ingruit; Marianos globos de more percurrunt; oppido madidam viam reperiunt; ipsi vero solis pedibus madefactis in terminum peregrinationis perveniunt. Quaedam erat nupta juvenis, domi nobilis; cerebrosa vero, et quae temere vivebat a marito disjuncta, quin aut Pontifex, aut loci Praefectus illam potuissent ab bonam mentem perducere. Accessit pro sacris confessionibus ad Gomezium, cujus monitis de conjunctione cum marito nolens obtemperare, jam fere abibat non expiata; cum conversus ad Luminis Matrem Gomezium: *Ita ne, secreto ait, peribat haec anima? Inde autem elatiori voce, quae posset audiri a genuflexa adhuc foemina: Mitte huc, inquit, o Deipara, malum genium, qui deformior sit apud inferos; et ego fidem faciam ultro velle hanc Matronam se se ad illos aeternum detrudere.* Ad haec sola verba mirabili conversione ingemuit juvenis, manus confestim dedit, in mariti po-

festatem se tradidit, et in reconciliati animi significationem ambo Gomezium ad quadraginta fere milliaria comitati sunt. Venit ad Gomezium agricola enixe rogans, ut agello suo pluviam a Numine impetraret; nisi enim intra diem plueret, omnia semina, quae sibi pro victu annuo spes erant, sine dubio peribant. Ita supplicanti donat ille flores, qui fuerant ad aram Matris Luminis, imperatque, ut quatuor agelli angulos iisdem conspergat. Agricola obedit, coelum flectitur, pluvia decidit, campi virescunt, fructus proveniunt, infelix sublevatur. Id generis mira ferebantur innumera de Gomezio per universam Provinciam; a quibus memorandis abstinendum duximus, tum institutae brevitatibus causa; tum etiam ne fastidio simus lectori tot eventuum inter se quamsimilium narratione. Quam vero haec ostentorum Gomezii fama per Emeritenses, et Tabascos inoleverit, satis demonstravit Antonius Alcaldius, vir clarissimus e Dominicana familia, tunc Jucatanorum, hodie Guadalaxarensium in Nova Gallicia, provecitissima aetate Pontifex; qui cum ab lustrata sua ditione renigrasset Emeritam, ita Gomezium allocutus est: *Plura te inaudivi patrasse olim miracula in sacris excursionibus; quod si ante meam profectionem haec mihi nota fuisset tua virtus, te certe molestiae peregrinationis comitem detulissem.*

Ab his pervulgatis ostentis, a publicis laboribus in animorum utilitatem, praecipue vero ab ingenio admodum candore, et castigatissima

sima vitae ratione, incredibilis erat Gomezii sanctitatis opinio, in quam universa Jucatania consenserat. Nihil ad eas gentes apertius propagatum, quam assidua colloquia cum Matre Luminis Gomezium agitare. Id enimvero liquidum: cum plura praenuntiaret, quae cognitionis humanae potestatem videbantur excedere, atque a curiosis nonnullis rogaretur, undenam praenovisset, rem ita futuram? ut erat columbina sinceritate, nihil gravabatur palam asserere, id se a Matre Luminis didicisse. Quae profecto Mater Luminis pluribus demonstravit, gratam sibi operam esse, quam ille actuosam praestabat in animabus Deo conciliandis. Multis, magnisque flagitiis inquinatus erat homo, cui per quietem se dedit conspicienda Luminis Mater, admonitumque de damnationis aeternae periculo, cohortatur, ut apud Gomezium animam expiet in poenitentiae tribunali: semel, et iterum tentavit ille salutare consilium facessere, nec obtinere potuit prae multitudine accedentium, qua nunquam non refertum invenit sacri fori subsellium; donec iterum visa per somnium Deipara designavit horam, qua vacuum Gomezium reperiret: summa strenuitate praestolatur constitutam horam, quae tertia erat post noctis concubium; ingreditur Templum; et opportune Gomezius ad operam sedebat. Aliis etiam persuasisse Deipara ferebatur, ut apud eundem operarium, sibi inprimis acceptum, peccata deponerent. Proinde nemo erat unus in Jucatanis, quin Gomezio, veluti Superis charissimo viro,

viro, et in Rempubicam utilissimo civi venerationem tribueret. Multas dederunt hujus venerationis, et praecipuae benevolentiae in talem virum significationes, quotquot fuere per eam aetatem Emeritensium Pontifices: inter hos autem eminere Franciscus Mattius Coronadus, doctrina clarissimus, qui a Jucatanis translatus ad Ecclesiam Michoacanensem, in Mexicana tandem Sociorum domo supremum diem clausit; et Franciscus Tejada, vir insigni sanctimonia, e Franciscana familia, qui ab regendis Emeritensibus ad sedem Guadalaxarensis in Novohispanis immigravit. Ac Mattius quidem quo tempore suam ditionem perlustravit, laborum comitem, ac ducem secum detulit Gomezium, cujus consilio Pontifex ille desudabat in concionando per pagos, animisque tergendis in sacrae poenitentiae subsellio intendebat; Tejada vero quoties aliquam Provinciae suae regionem adire cum potestate constituebat, Gomezium praemittere solitus erat, qui sacris concionibus tanquam viam pararet subsecuturo Pontifici. Nec minus venerati sunt hominem, qui per id temporis Regii Praefecti fuerunt in Jucatanis; praecipue vero Benavidius, et Marchio Jscarensis, qui sibi Gomezium consiliorum doctorem, et conscientiae arbitrum destinarunt. Melchior Navarretus, vir clarissima nobilitate, cui Praefecturae suae tempore natus est filius in Jucatanis, ad sacrae Lavationis caerimoniam Pontificem administrum, Gomezium sponsozem appellavit. Franciscus Echanus, qui sacrorum
Mi-

Minister in pago quodam Gomezium habuit contubernalem, atque inde doctrinae, ac virtutis excellentia evectus fuit ad primam Dignitatem in Emeritensium Canonicorum Collegio, in praecipuis erat viri hujus admiratoribus: et cum dioecesim longo tempore administraret, demortuo Padilla Pontifice, pluresque ad eum datae fuissent litterae a primis pagorum Sacerdotibus de Gomezii ostentis, et miris virtutibus; nihil dubitabat illum appellare thesaurum Emeritae, Apostolum Jucataniae. Joannes Uria, magnum nomen in Sociis Mexicanis a vitae innocentia, profunda doctrina, et morum dignitate, nactus occasionem intime agendi cum Gomezio, aperte dicere postea consuevit: *Hic certe vir sanctus inter primos est.* Neque vero mirum, hunc fuisse bonorum omnium consensum in eo viro laudando, qui omnino fuit sine dolo, sine invidia, sine ulla erroris voluntarii suspicione; quo nihil fieri poterat emendatius, nihil magis idoneum ad amorem virtutis excitandum.

Cumulata vero mensura dierum, quibus Gomezius ex Numinis decreto adlaborare in Jucatanis debuerat; solum vertere cum Sociis omnibus jubetur, atque in Italiam navigare. Ad hanc inopinatam legem nihil penitus immutavit vultus hilaritatem; quam etiam longissimae peregrinationis narrata saepius incommoda et pericula nihil conturbant. Bononiam in Pontificia ditione perveniens, vitam egit privatam nulli molestus, contubernalibus apprime acceptus
ab

ab singulari vitae innocentia, et in domestico silentio fere non interrupte vacans Divinis meditationibus. Eversa Societate, germanus ejus frater natu minor, qui Socius Adjutor fuerat in Aragoniis, Ferraria Bononiam cum venisset; illi Gomezium omnem rei domesticae curam remisit, atque ejus voluntati, tanquam puer elementarius Magistri nutibus, ultro se subjecit. Quare omnino liber a negotiis, quae sunt corporis; nihil obfuit, quominus vitam prorsus dignam coelestibus institueret. Quotidie bene mane, postquam horam totam de more Divina meditato fuerat, in Divi Bartholomaei Templum contendebat. Id autem hibernis mensibus erat ante diluculum; interdumque ita veniebat sollicitus, ac nimium sedulus, ut, dum valvae reserarentur, non modico tempore ad ipsa aedium limina genuflecteret. Destinatum sibi horam, qua sacram victimam immolaret, humili vultu, silens, unice Deo intentus expectabat. Quae demississima pietas in homine propemodum octogenario et magni erat exempli sacrarium intrantibus; et ita movit Aeditui misericordiam, ut nulla injuria caeterorum, qui ad sacrum celebrandum confluebant, Gomezium, quamcitissime poterat, expediret. Cum ad aram fecisset, genibus in Templo nixus, demissis oculis, toto corpore ad eximiam modestiam compositus, plenus mysterii religione, immotusque ad multum mane sacrificiis intererat, quorum copia est in illis Aedibus ingenti bonorum gaudii, qui toto fere mane pietatis fomentum

tum ibi reperiunt. Postremis autem annis, octuagenario major quotidie ibat longo itinere ad Sacrum celebrandum in templo Divae Catharinae; sanctimonialis Bononiensis, quam vulgari nomine *Sanctam* cives appellant. Cadaver ejus Virginis, quod a copia prodigiorum oppido famosum est, nigro jam colore, sed plane incorruptum sedet in parvulo sacello, quod sacris Aedibus adjacet; ac publicae venerationi solet per cancellos patere. Quidquid antemeridiani temporis Gomezio supererat, domi consumebat in fervidis precationibus, genuflexus ad arulam, quam in suomet cubiculo excitarat, papyraceis ornatam imaginibus eorum Divorum, quos potissima religione prosequabatur. Et plures erant Superi, quos in praecipue sibi charis numerabat; nec diem unquam praetermittebat, quin preces ad singulos protraheret, ipsorumque operam ad humanos casus imploraret. Pomeridiano tempore, cum consuetae preces ex munere Sacerdotali solvisset, domo exibat; sive ut diem in templo clauderet, ubi inceperat; sive ut infirmum aliquem solaretur; sive ut operam daret sacrae poenitentiae ministerio; sive illum alio charitas evocaret. Noctu recedebat in charum cubiculi silentium, ubi se se, nullo arbitro, in Divinos amores effundebat.

Sed homo natura irrequietus, et actuosus, qui strenuae operae gravissimis in occupationibus tot annos assueverat; perperam in hoc otio languesceret, nisi labores, et Apostolatium in solo alieno perpetuandi rationem invenisset. No-

verat

verat primum Italos jam fere septuagenarius; quae quidem aetas nihil idonea est ad novarum linguarum cognitionem. Sed quas non vincit difficultates Divina charitas! Hac agitatus Gomezius, omnia naviter in animi sinceritate aggrediebatur. Linguae ignarus, aetate defessus, valetudine non modice prostratus, nihil dubitabat tota urbe vagari, atque in domos introferri, ubi ubi ad afflictos, ad infirmos, ad moribundos vocaretur: irrepserat enim per Bononienses fama de viri sanctimonia, et ostentis; quam sane famam, ejusdem vitae ratio, et quaedam velut infantilis innocentia, mirabiliter confirmabant. Fuit quidam Bononiensis, qui quo die primum cum Gomezio collocutus est, tametsi nihil antea de virtutibus ejus audiisset, nec de caelestibus beneficiis, quibus illum Deus cumulabat, aperte tamen pronuntiavit: *Nunquam hominem conspexi magis idoneum ad patranda miracula.* Innumeri erant infirmi, a quibus nuntii veniebant, urgere precibus Gomezium, ut fausta precaturus, ad eos contenderet. Ille autem confestim ibat, et infirmis ostentans reliquias Divi Cyri, quas collo appensas nunquam non secum deferebat; plura de Divi ejusdem virtutibus, et beneficiis a coelo impertitis, ipso deprecante, memorabat. Inde languentis capiti reliquias apponebat, ejusdem fiduciam excitabat, ferventi religione Divum precabatur, blandissimis verbis jacentem erigebat, nec elabi sinebat occasionem, animorum salutem, qua poterat, procurandi: data enim opera subnectebat

bat colloquia cum iis, qui aderant, de amore Numini praestando, de criminis turpitudine, de fluxarum rerum inanitate, de patientia in morbis, de magnanimitate in adversis, de temperantia in secundis. Et sermo quidem in ejusmodi colloquiis, ut senis peregrini, cui nullum fuerat linguae studium, omnino erat ex hispano, et italo, et latino mixtus; ut aegerrime posset ab audientibus, et aliquando prorsus nequiret intelligi. Verum ea erat pietatis abundantia, isque ardor, velut ignis Divinus, e toto dicentis vultu emicabat; ut copiosissimi fructus ab ejus verborum semine nascerentur. Hinc illa erat incredibilis benevolentia, quam Bononienses Gomezio tribuebant; nec ipsum alio nomine, nisi Patris a Divo Cyro, appellabant; tum a praedictis reliquiis, quae miras interdum attulere sanationes; tum a propagato cultu per varios urbis angulos, ubi ejus Divi, nihil antea noti, simulacra cernuntur. Nec ad pauperes duntaxat, et derelictos ex faece hominum vocabatur; quin imo plures erant ridenti fortuna, qui, ut aeger aliquis domi erat, Gomezium ad se venire precabantur. Sanctimoniales etiam, quanquam longissime abessent, saepius ad eum mittebant supplices nuntios, ne gravaretur ad eas vel aegrotas, vel afflictas accedere. Ille vero, nullo personarum discrimine, praesto erat omnibus, et unicuilibet juxta necessitatis mensuram remedium adhibebat. Sane mirum erat, quod infirmorum venam pulsans, cum primum ad eos veniret; nulla interdum cunctatione, quis

quis morbi esset futurus exitus, pronuntiabat. Et fuit quidam in arte medica peritus, qui sine superno lumine omnino id posse fieri negavit. Nec semel accidit, quod, aegroti lecto proximus cum esset, repente ad alterum, qui sanus aderat, conversus, palam enuntiaverit: *Tu quidem ante hunc morieris*. Et probavisse fertur eventus vaticinium; ut mirabiliter ad valetudinem revocati narrabantur innumeri, quibus Gomezius fausta precatus fuerat, aut Matre Luminis, aut Divis Cyro, Lojola, Gonzaga, deprecatoribus. Transibat quadam die prope domum, ubi graviter decumbenti reliquias Divi Cyri pridie apposuerat; cum repente vocem audit: *Ascende, Pater, fecisti prodigium; ecce sanus est, qui fuerat heri morti proximus*. Ille vero consueta temperantia: *Non mihi certe, ait, sed Divo Cyro est attribuendum miraculum*. Tum vero, ut olim etiam in Jucatanis, aperte dictum est: *Bonus hic senex, miris ab se rebus effectis, Divi Cyri nomen causatur*. Vaticinationes autem, quarum magnum ad nos allatum numerum omitimus, ne ab instituto deficiamus, ea silenti, quae vulgi narrationibus propagata suspicamur; has, inquam, vaticinationes, nullo Divi appposito nomine pronuntiare solitus ferebatur. Unam seligimus memorandam, quam se paratum esse jurejurando testari, Bononiensis quidam honesto genere affirmabat. Huic in suburbanum proficiscenti Gomezius palam annuntiavit: *Ecce rusticatum contendis; redibis Bononiam; sed non omnes, qui te comitantur*. Et sane rusticationis tem-

tempore filia, quae una erat ex comitibus, pustulis corripitur, fato concedit, rurique in propinquis aedibus tumulatur. In his autem quotidianis per urbem excursionibus incredibilis erat hominis defatigatio, qui hanc novi Apostolatus rationem inchoavit aetatis anno septuagesimo quarto, nec cessavit toto decennio, donec postrema infirmitas militem strenuum in opere occupavit. Saepe quidem, cum ad infirmos pergeret, miserum in modum in via concidit; sive stomachi dolore opprimeretur, qui morbus juvena olim floridum, et virum etiam vexaverat, cum ipsoque consenuerat; sive ab aliis aetatis incommodis, et summis inediae voluntariae austeritatibus, languore deficeret: unde opus erat non semel alienis humeris domum reduci. Quodam die vocatus ab Sacris Virginibus, nulla cunctatione in gynaeceum properat; sed viam cum ageret, a dolore stomachi repente cadit: accurrunt nonnulli misericordia commoti, venerandum Senem extollunt, diversorium ejus inquirunt, sellam gestatoriam sponte offerunt. Ille vero: *Itane?* inquit, *Jesus Christus in cruce; Gomezius in gestatorio? Id certe honoris meam conditionem non decet; nunquam equidem tale patiar*. Proinde ne senis dolore afflicti temperantia offenderetur, bajulorum opera utcunque domum defertur.

Anno tandem 1784, postridie Nonas Junias, quo die Sanctissimae Trinitatis festum agebatur, a peracto sacrificio domum reversus, in cubiculo corruit. Solus erat, nec nisi post multas

tas horas ad eum venit, qui male in terra ja- centem animadverteret. Cum vero advenisset auxilium, levare semianimis aegre potuit, bra- chium tamen dexterum nihil movebat: quod postremum initio dabatur tum contusionis vehe- mentiae, dum caderet; tum incommodae posi- turae, qua super idem brachium ad plures con- tinenter horas immotus jacuerat; paulo autem post linguae torpor apoplexin declaravit. In lecto decubuit, a quo non amplius exurgere datum est, et qui ad menses quinque et dimi- dum viro illi fuit ingentium dolorum theatrum, ut maximi etiam meriti, a mirabili tolerantia, et virtutum universitate, quibus eo potissimum tempore magnanimus excelluit. Nulla erat illi requies, aut status corporis, in quo tantisper cessaret a doloribus: nam dormire supinus nun- quam assueverat; super brachium dexterum cu- bare prorsus non poterat a praesenti valetudi- ne; sinistro egebat libero, quod unum sibi erat pro humanis usibus. Quapropter pensatis omni- bus, dorso demum elegit incumbere; qui sta- tus corporis, quieti ejus contrarius, ut dudum demonstravimus, perpetuus illi fuit ab eo tem- pore, ac plagas illas attulit, a quibus Gome- zium in lecto se se Jobi in sterquilinio perfectis- simam dedit imaginem. Semper aequabilis, et sui similis, etiam in summis doloribus docuit Sanctorum disciplinam, quae in conjunctione suamet voluntatis cum Divina maxime conti- netur. Liberali vultu excipiebat ad se venien- tes; et interrogatus, ut infirmi de more, qui

se

se haberet? *Hic facio*, tranquillus aiebat, *Divi- nam voluntatem*. Hanc diu, noctuque in dolo- rum delinimentum usurpabat; ut fere non inter- rupte ab ejus ore audiretur: *Una in me fiat Dei voluntas*: aut illud etiam votum ferventissime pronuntiatum: *Cum Jesu cruci affixo cruci affixus et ego vivere, ac mori cupio*. Atque eo persua- sum habebat, hoc sibi a coelo dandum, quod in votis erat; ut primis ejus morbi diebus ad familiarem asseveraverit: *Priusquam e vivis abie- ro, me Dei voluntate cruce fixum iri non dubito*. Nec sane multum abfuit postremis mensibus a crucis tormento; cum nec a semet motum om- nino haberet, nec ulla fere pars ejus corporis vacaret doloribus. Mortem lento gressu venien- tem non modo serenus vultu, sed etiam volupta- te gestiens, atque excelsa quadam altitudine ani- mi conspexit; et jam ab initio morbi affirma- vit, ad mortis, quae instabat, nuntium nihil admodum se timere. Nec diuturnum illud na- turae incommodum in sui commodum vertit, nec in lecto constitutus exemit se a pene in- numeris precessionibus, quibus magnam diei par- tem consumere secunda valetudine assueverat. In his mirabundus interdum exclamare audieba- tur: *Jesu Christus in cruce; et ego in lectulo!* *Ego, inquam, qui Deum offendi!* *Qui merui ad puniendos aeterno supplicio numerari!* Et sane quis crederet, haec audiens, jacere Gomezium in cu- bili oppido molli, atque omnigenis bonis ibi af- fluere. At lectus ejus is erat, qualis decebat hominem animo, et re pauperem, et qui jam

P. II.

A a

pene